

Projekt

**OŚWIADCZENIE NR 2/2025
RADY GMINY BRUDZEW**

z dnia

**w sprawie poparcia Apelu Rady Gminy Szydłowo o podjęcie prac legislacyjnych związanych ze zmianą
przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu
terytorialnego**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz § 23 ust. 2 pkt 3 uchwały Nr LI/338/2018 Rady Gminy Brudzew w sprawie Statutu Gminy Brudzew z dnia 12 września 2018r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2018r. poz. 7214 ze zm), na wniosek Wójta Gminy Brudzew, Rada Gminy Brudzew uchwala, co następuje:

§ 1. Popiera się apel Rady Gminy Szydłowo z dnia 26 lutego 2025 roku w sprawie podjęcia prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego.

§ 2. Uchwałę należy przekazać do:

- 1) Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
- 2) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- 3) Rady Gminy Szydłowo.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brudzew.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 27 lutego 2025 roku do Urzędu Gminy Brudzew Brudzew wpłynął Apel Rady Gminy Szydłowo z dnia 26 lutego 2025 roku w sprawie podjęcia prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego.

Wójt Gminy Brudzew również zwrócił się z pismem o podjęcie działań, przytaczając kluczowe spotkanie, które miało miejsce w ostatnich tygodniach zespołu roboczego Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego podjęty został istotny temat — zmiany granic administracyjnych w samorządach. Corocznie na terenie Polski obserwujemy przypadki aneksji terytorialnych, gdzie większe samorządy próbują poszerzyć swoje granice kosztem mniejszych gmin. W większości przypadków inicjatorami takich działań są politycy lokalni, posiadający silne powiązania z władzą centralną. Obecne przepisy w tej kwestii są dalekie od standardów demokratycznych — nie tylko umożliwiają marginalizowanie głosu mieszkańców, ale także nie przewidują żadnych rekompensat finansowych dla gmin, które tracą swoje terytorium. Społeczność i urzędnicy gmin, które dowiadują się, że objęto je procedurą podziałową, zostają zmuszeni do funkcjonowania w niepewności i stresie. Praca administracji lokalnej zostaje zaburzona, a zamiast skupiać się na kluczowych zadaniach, takich jak inwestycje, edukacja i infrastruktura, to cała uwaga jest zaangażowana w obronę przed aneksją.

Podział i aneksja nie są rozwiązaniem na wyzwania demograficzne, przestrzenne oraz rozwojowe miast. Dopóki przepisy w tej kwestii nie zostaną ucywilizowane i dostosowane do zasad demokratycznych, gminy wiejskie będą zmuszone walczyć, protestować i sprzeciwiać się aneksującym. Potrzebujemy realnych zmian, które zagwarantują, że głos mieszkańców będzie miał decydujące znaczenie w tych procesach.

Dlatego popieramy Apel o podjęcie prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego na rzecz uregulowania tej kwestii.

Działania legislacyjne mają na celu:

- 1) Ograniczenie częstotliwości inicjowania postępowań o zmianę granic administracyjnych w trybie wnioskowym — nie częściej niż raz na 5 lat;
- 2) Wzmocnienie roli konsultacji społecznych w procedurze dokonywania zmian granic gmin, tak aby głos mieszkańców miał wiążący charakter;
- 3) Ustalenie szczegółowych wymogów formalnych dla wniosków o zmianę granic gmin, uwzględniających ich konsekwencje ekonomiczne, społeczne i infrastrukturalne;
- 4) Przyznanie statusu strony w postępowaniu legislacyjnym gminie, której zmiana terytorialna dotyczy, zapewniając jej możliwość aktywnego uczestnictwa w procesie decyzyjnym;
- 5) Określenie zasad i trybu przekazywania mienia komunalnego w związku ze zmianą granic gmin, w celu uniknięcia konfliktów w zakresie własności i odpowiedzialności za majątek publiczny;
- 6) Wprowadzenie jasnych zasad rozliczeń finansowych między gminami w przypadku zmiany granic, w szczególności w zakresie utraconych źródeł dochodu;
- 7) Zapewnienie gminom ochrony sądowej w sprawach dotyczących legalności i prawidłowości przeprowadzonych zmian granic, co pozwoli na skuteczne dochodzenie swoich praw.

Rada Gminy Brudzew zwraca się z prośbą o niezwłoczne podjęcie prac legislacyjnych, które zapewnią stabilność terytorialną jednostek samorządu terytorialnego, wzmocnią demokrację lokalną oraz zagwarantują lepsze warunki dla długofalowego rozwoju gmin.

Jednocześnie zwracamy się z postulatem całkowitego wstrzymania się przez Radę Ministrów od przeprowadzania konfliktowych zmian granic, aż do momentu wejścia w życie nowych rozwiązań prawnych.

W związku z powyższym, poparcie Apelu jest uzasadnione.